

KAUNO VAIŠVYDAVOS PAGRINDINĖS MOKYKLOS MOKINIŲ PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vertinant mokinių pažangą ir pasiekimus, ugdymo procese vadovaujamosi Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309 (2016 m. balandžio 14 d. įsakymas Nr. V-325, 2016 m. birželio 29 d. įsakymas Nr.V-608, 2016 m. birželio 29 d. įsakymas Nr. V-610), Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programos tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK –556 (2012 m. gegužės 8 d. įsakymo Nr. V-766 redakcija), galiojančiais pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programos bendraisiais ugdymo planais, mokyklos administracijos, mokytojų, mokinių ir jų tėvų (globėjų, rūpintojų) susitarimais. Tvarka remiamasi rengiant ir atnaujinant mokyklos vertinimo dokumentus.
2. Vertinimo tvarkos apraše aptariami vertinimo tikslai ir uždaviniai, nuostatos ir principai, vertinimas ugdymo procese ir baigus programa, tėvų informavimo tvarka, mokinių, jų tėvų (globėjų) prašymų dėl pasiekimų įvertinimo nagrinėjimo tvarka.

I. VERTINIMO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

3. Vertinimo tikslai:
 - 3.1. padėti mokiniui mokytis;
 - 3.2. pateikti informaciją apie mokinio mokymosi patirtį, pasiekimus ir pažangą;
 - 3.3. įvertinti mokytojo ir mokyklos darbo kokybę.
4. Vertinimo uždaviniai:
 - 4.1. padėti mokiniui įsivertinti mokymosi pasiekimų rezultatus;
 - 4.2. padėti mokytojui išvelgti mokinio mokymosi galimybes, nustatyti spragas, diferencijuoti ir individualizuoti darbą;
 - 4.3. suteikti mokiniams jų poreikius atliepiančią pagalbą;
 - 4.4. suteikti tėvams (globėjams) informaciją apie mokinio mokymąsi;
 - 4.5. stiprinti mokyklos bendruomenės (mokiniai, mokytojai, tėvai (globėjai) narių ryšius.

II. VERTINIMO NUOSTATOS IR PRINCIPAI

5. Vertinimo nuostatos:
 - 5.1. vertinimas grindžiamas amžiaus tarpsnių psichologiniais ypatumais;
 - 5.2. mokinys laiku gauna grįžtamąją informaciją apie savo pasiekimus ir pažangą;
 - 5.3. pagrindinis vertinimo orientyras – išsilavinimo standartai ir bendrosios ugdymo programos.
6. Vertinimo principai:
 - 6.1. pozityvumas ir konstruktyvumas;
 - 6.2. atvirumas ir skaidrumas;

6.3. objektyvumas ir veiksmingumas;

6.4. informatyvumas.

III. VERTINIMAS UGDYMO PROCESĖ

8. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas grindžiamas mokiniams, jų tėvams (globėjams, rūpintojams) aiškiais, suprantamais kriterijais.
9. Mokytojas planuoja vertinimą, atsižvelgdamas į mokinių pasiekimus ir galias, bei Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrąsias programas. Mokytojas mokomųjų dalykų ilgalaikiuose/teminiuose planuose, dalykų modulių, pasirenkamųjų dalykų programose pateikia individualią vertinimo metodiką.
10. Vertinimo kriterijus, formas ir metodus mokytojas pateikia mokiniams ir aptaria per pirmąją savo dalyko pamoką kiekvienais mokslo metais.
11. Mokomųjų dalykų, dalykų modulių, pasirenkamųjų dalykų vertinimas grindžiamas Pradinio, pagrindinio ugdymo bendrosiose programose pateiktais *Mokinių pasiekimų lygių požymiais*:
 - **patenkinamas** lygis įvertinant mokinio pasiekimus pažymiu orientuotu į 4 – 5;
 - **pagrindinis** lygis įvertinant mokinio pasiekimus pažymiu orientuotu į 6 – 8;
 - **aukštesnysis** lygis įvertinant mokinio pasiekimus pažymiu orientuotu į 9 – 10.
12. Mokomųjų dalykų, dalykų modulių vertinimas
 - 12.1. Mokomųjų dalykų pasiekimai, vertinami pažymiu:
 - lietuvių gimtoji kalba;
 - užsienio kalbos (anglų, vokiečių, rusų);
 - istorija;
 - geografija;
 - matematika;
 - informacinės technologijos;
 - biologija;
 - gamta ir žmogus;
 - chemija;
 - fizika;
 - technologijos;
 - menai (muzika, dailė);
 - fizinis ugdymas;
 - 12.2. Mokomųjų dalykų pasiekimai, vertinami įskaita:
 - dorinis ugdymas (etika, tikyba);
 - žmogaus sauga;
13. Vertinimą ugdymo procese sudaro vienas kitą sąlygojantys, **formuojamasis, diagnostinis apibendrinamasis** bei **kaupiamasis** vertinimai.
 - 13.1. **Formuojamasis** vertinimas – tai nuolatinis mokinio vertinimas stebint jo individualų, grupinį darbą įvairiose situacijose, individualiai aptariant jo mokymosi sėkmingumą, daromą pažangą. (1 lentelė)

1 lentelė. *Formuojamojo vertinimo tvarka*

Vertinimo turinys	Vertinimo formos	Informacijos apie vertinimą pateikimas
Vertinamos mokinio pastangos, dalyvavimo pamokoje aktyvumas, gebėjimas dirbti komandoje, veiklos veiksmingumas.	Žodinis paskatinimas, rezultatu aptarimas su mokiniu žodžiu.	Oficialiai informacija neskelbiama, vertinimas nesiejamas su pažymiu, nes tokio vertinimo paskirtis – padrašinti, paskatinti mokinius.

13.2. *Diagnostinis* vertinimas – tai vertinimas, kuriuo naudojamosi siekiant išsiaiškinti mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą baigus dalyko programos temą, skyrių, programos dalį. Diagnostinis vertinimas remiasi kontrolinių, laboratorinių, kūrybinių ir praktikos darbų, apklausos žodžiu, sukauptos informacijos apie mokinio mokymosi pasiekimus ir pažangą rezultatais. (2 lentelė)

2 lentelė. Diagnostinio vertinimo tvarka

Vertinimo turinys	Vertinimo formos	Informacijos apie vertinimą pateikimas	Pastabos
1 – 4 klasėje vertinamos žinios, gebėjimai pagal mokinių pasiekimų lygių požymius.	Idiografinis vertinimas: – patenkinamas, – pagrindinis, – aukštesnysis	Mokiniams įrašoma į mokinio vertinimo aprašą, į el. dienyną TAMO dienynas.	Mokytojas diagnostinio vertinimo rezultatais naudojami sudarydamas detaliuosius planus, diferencijuodamas ir individualizuodamas ugdymo veiklą.

13.3. *Apibendrinamasis* vertinimas – vertinimas, naudojamas baigus programą, kursą, modulį. Jo rezultatai formaliai patvirtina mokinio pasiekimus ugdymo programos pabaigoje. (3 lentelė)

3 lentelė. Apibendrinamojo vertinimo tvarka

Darbas	Užduočių formos	Vertinimas ir informacijos apie vertinimą pateikimas	Apimtis	Rašymo laikas ir trukmė	Pastabos
Kontrolinis darbas	Uždaviniai, užduotys, testas, interpretacija, rašinys, monologas, atsakinėjimas raštu ar žodžiu.	Vertinama pažymiu nuo „1“ iki „10“ įrašant į el. dienyną TAMO dienynas pažymį. Mokinys supažindinamas su taisytu darbu.	Atsiskaitoma išėjus temą, temos dalį, baigus numatytą gebėjimų ugdymą	Data mokiniams žinoma iš anksto. Konkretinama prieš savaitę. Darbas raštu trunka daugiau nei 30 min.	Mokiniai, praleidę kontrolinį darbą, privalo atsiskaityti per dvi savaites.
Savarankiškas darbas	Testas, pratimai, apklausa raštu/žodžiu.	Rašoma pažymio dalis arba visas pažymys	Pamokos ar kelių pamokų žinių taikymo tikrinimas	Laikas žinomas iš anksto, bet gali būti ir neskelbiamas. Darbas raštu trunka mažiau nei 30 min.	Tokie darbai tarnauja kaip grįžtamoji informacija mokytojui ir mokiniui. Mokiniai savarankiško darbo metu gali naudotis informacine medžiaga.
Įskaita	Testas, klausimynas	Vertinama pažymiu arba įskaityta/neįskaityta	Išeita tema, temos dalis, pusmečio, metų mokymasis	Mokytojo ir mokinių susitarta data.	Taikoma, turint nepatenkinamus

Darbas	Užduočių formos	Vertinimas ir informacijos apie vertinimą pateikimas	Apimtis	Rašymo laikas ir trukmė	Pastabos
					įvertinimus I pusmetyje
Ilgalaikės užduotys	Projektai, referatai, tiriamieji darbai, kūrybiniai darbai, dalyvavimai konkursuose, olimpiadose, praktiniai darbai.	Vertinama pažymiu	Rekomenduotina vienos temos apimtis	Dalyko mokytojo nuožiūra	Integruoti ilgalaikiai darbai ir trumpalaikiai projektai vertinami tų dalykų mokytojų, kurių dėstomi dalykai integruojami į užduoties turinį.

13.4. **Kaupiamasis vertinimas** – kiekvienas mokytojas pasirenka sau tinkamus vertinimo kriterijus ir numato taškų skaičių kiekvienam kriterijui individualiai. (4 lentelė)

4 lentelė. Kaupiamojo vertinimo tvarka

Užduočių formos	Vertinimas ir informacijos apie vertinimą pateikimas	Pastabos
Namų darbai; trumpos apklausos žodžiu ir raštu; trumpi savarankiški darbai; mažos apimties kūrybinės užduotys; aktyvi mokinio veikla pamokoje ir po pamokų.	Vertinama taškais pagal mokytojo numatytus vertinimo kriterijus. Mokinio surinktas taškų skaičių per numatytą laiko tarpą (rekomenduojamas vieno mėnesio laikotarpis), konvertuojamas į pažymį, kuris įrašomas į el. dienyną TAMO.	Kaupiamasis vertinimas leidžia: <ul style="list-style-type: none"> – skatinti mokinius mokytis, bendradarbiauti, ieškoti sprendimų, drąsiai mąstyti ir nebijoti pažymių; – siekti, kad mokiniai dirbtų per visas pamokas, o ne tik stengtųsi gerai parašyti tikrinamuosius bei kontrolinius darbus ar atsiskaitymus; – ugdyti tvirtas vidinio vertinimosi nuostatas; – mažinti vertinimo baimę ir padėti mokiniams efektyviai mokytis.

14. Mokinių mokymosi pasiekimai vertinami sistemingai. Rekomenduojama pasiekimus vertinti tokiu dažnumu per pusmetį:
 - jei dalykui mokyti skirta 1 pamoka per savaitę, vertinama ne mažiau kaip 3 pažymiais per pusmetį;
 - jei dalykui mokyti skirta 2 pamokos per savaitę, vertinama ne mažiau kaip 4 pažymiais per pusmetį;
 - jei dalykui mokyti skirta 3 pamokos per savaitę, vertinama ne mažiau kaip 5 pažymiais per pusmetį;
 - jei dalykui mokyti skirta 4 – 5 pamokos per savaitę, vertinama ne mažiau kaip 7 pažymiais per pusmetį.
15. Pagal mokyklos ugdymo planą 5 klasių mokiniai rugsėjo mėnesį pažymiais nevertinami.
16. Likus 1 mėnesiui iki pusmečio pabaigos klasės auklėtojai supažindina mokinių tėvus su pasiekimais.
17. Pusmečių ir metiniai įvertinimai išvedami ne vėliau kaip paskutinę pusmečio (mokslo metų) dalyko pamoką, reikalingi įrašai elektroniniame dienyne padaromi ne vėliau kaip paskutinę pusmečio (mokslo metų) dieną.
18. Mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo formos, už kurias rašomas pažymys:
 - 18.1. **Kontrolinis darbas** – ne mažesnis kaip 30 min. trukmės savarankiškas, projektinis, kūrybinis, laboratorinis ar kitoks raštu (ar elektroniniu būdu) atliekamas ir įvertinamas darbas, skirtas mokinio pasiekimams ir pažangai patikrinti baigus dalyko programos dalį.
 - 18.2. Kontrolinio darbo skyrimo bei vertinimo tvarka:
 - Mokiniais per dieną skiriami du kontroliniai darbai.
 - Apie kontrolinį darbą mokiniai informuojami ne vėliau kaip prieš savaitę, su mokiniais aptariama kontrolinio darbo struktūra, tikslai, vertinimo kriterijai.
 - Kontrolinių darbų datos fiksuojamos kontrolinių darbų grafike, TAMO dienyne.
 - Mokinys, dėl ligos ar kitų svarbių priežasčių nedalyvavęs kontroliniame darbe, turi teisę atsiskaityti su mokytoju sutartu laiku.
 - 18.3. **Savarankiškas darbas** – iki 30 min trukmės rašto darbas, naudojantis mokytojo nurodytais informacijos šaltiniais ir mokymo medžiaga. Savarankiško darbo tikslas – sužinoti, kaip mokinys geba pritaikyti įgytas žinias individualiai atlikdamas praktines užduotis.
 - 18.4. **Apklausa raštu** – iki 20 min mokinių žinių patikrinimas raštu, skiriama baigus nagrinėti potemę, logiškai užbaigtą temos dalį. Jos tikslas – greitas klasės žinių patikrinimas. Užduotys konkrečios, trumpos, aiškios. Apklausa formos gali būti įvairios: klausimai, testas.
 - 18.5. **Apklausa žodžiu** – tai monologinio ar dialoginio kalbėjimo įvertinamas, skirtas patikrinti žinias ir gebėjimą taisyklingai, argumentuotai reikšti mintis gimtąja ar užsienio kalba.
 - 18.6. **Kūrybiniai darbai** – nedidelės apimties darbai, skirti norint susieti dalyko žinias ir mokinio meninius, estetinius, kūrybinius gebėjimus, atliekamus klasėje arba namuose.
 - 18.7. **Projektinis darbas** – planinga ir organizuota aktyvi veikla, problemų sprendimas ir įgyjama patirtis, atliktas darbas, ugdantis įvairiapusių mokinių gebėjimus, trukdantis ne ilgiau kaip 1 mėnesį.
 - 18.8. **Namų darbai** – veikla, kurią mokinys atlieka namuose.
 - 18.9. **Dalyvavimas miesto, respublikos, tarptautiniuose konkursuose, olimpiadose, projektuose.**
 - 18.10. Rašydami pažymius mokytojai turi laikytis vieningumo principų:
 - 18.10.1. Vertinimas turi būti orientuotas į šiuos nurodymus:
 - „10“ (puikiai), kai užduotis ar atsakinėjimas atliktas be klaidų;
 - „9“ (labai gerai), kai užduotis ar atsakinėjimas iš esmės yra atliktas labai gerai, tačiau yra neesminis netikslumas ar suklydimas;
 - „8“ (gerai), kai užduotis visiškai atlikta, tačiau yra keletas suklydimų ar klaidų;
 - „7“ (pakankamai gerai), kai atliktoje užduotyje yra keletas netikslumų ar klaidų;
 - „6“ (patenkinamai), kai padarytos klaidos ar suklydimai leidžia suprasti užduoties rezultata;
 - „5“ (pakankamai patenkinamai), kai mokinys teisingai atliko pusę gautos užduoties ir 50% užduoties atliko gerai;

- 4“ (silpnai), kai mokinys pusėje atliktos užduoties padarė klaidų, dėl kurių neįmanoma išvelgti mokinio bandymų;
- „3“ (blogai), kai negalima užduoties atlikime surasti bent vieno teisingo atsakymo ar teisingos minties;
- „2“ (labai blogai), kai negalima suprasti, ką mokinys bandė užduotyje padaryti;
- „1“ (nieko neatliko), nes mokinys atsisakė atsakinėti ar nebandė atlikti užduoties neturėdamas pateisinančios priežasties.

18.10.2. Užduotis, kuriose renkami taškai, rekomenduojama vertinti laikantis vertinimo kriterijų skalės:

0-14%	1
15-24%	2
25-34%	3
35-44%	4
45-54%	5
55-64%	6
65-74%	7
75-84%	8
85-94%	9
95-100%	10

18.10.3. Specialiųjų poreikių mokiniai ugdomi pagal individualizuotas ir pritaikytas bendrąsias programas, jie atlieka individualias užduotis ir vertinami už jas 10 balų sistema.

IV. VERTINIMAS BAIGUS PROGRAMA

19. Pusmečio pažymys vedamas skaičiuojant visų dienyne įrašytų to pusmečio pažymių aritmetinį vidurkį (pvz.: 4,5 – 5; 4,4 – 4).
20. 1 – 4 klasių mokiniui II pusmečio mokymosi pasiekimų įvertinimas laikomas metiniu. Jei mokinys II pusmetyje vertinamas nepatenkinamai, tai atlikus papildomus darbus, papildomų darbų įvertinimas laikomas metiniu pažymiu.
21. Mokiniui, besimokančiam pagal pagrindinio ugdymo programas, metinis įvertinimas vedamas skaičiuojant pusmečių pažymių aritmetinį vidurkį.
22. Mokiniai, turintys nepatenkinamus metinius įvertinimus, atlieka papildomus darbus iki rugpjūčio 31 d.
23. Klasės auklėtojas pusmečio (metų) pabaigoje užpildo ir direktoriaus pavaduotojai ugdymui pateikia klasės mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo ataskaitą.
24. Direktorės pavaduotoja ugdymui rengia mokinių koncentrų mokymosi pasiekimų ir pažangos analizę.

V. TĖVŲ (GLOBĖJŲ, RŪPINTOJŲ) INFORMAVIMO TVARKA

25. Mokslo metų pradžioje dalykų mokytojai su mokiniais aptaria bendrąją mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarką, dalyko vertinimo metodiką (mokiniai pasirašo, jog susipažino su vertinimo tvarka).
26. Mokymosi pasiekimai fiksuojami elektroniniame dienyne TAMO dienyne, pusmečių ir metinėse ataskaitose.
27. Atsakinėjant žodžiu įvertinimas pateikiamas argumentuotai tos pačios pamokos metu, atsakinėjant raštu – pagal tikrinamojo darbo specifiką, bet ne vėliau kaip per 2 savaites.
28. Dalykų mokytojai apie probleminius atvejus (lankomumą, pažangumą, elgesį) informuoja klasės auklėtoją nedelsdami.
29. Dalykų mokytojai apie mokinius, turinčius neigiamus įvertinimus, informuoja klasės auklėtojus. Klasės auklėtojai informuoja mokinių tėvus kartą per mėnesį.

30. Pasibaigus pusmečiui, mokslo metams, klasių auklėtojai pateikia pažangumo ir lankomumo suvestines.
31. Tėvams (globėjams) informacija apie mokinio pažangą pateikiama elektroniniame dienyne TAMO. Mokytojas mokiniams į elektroninį dienyną pažymius surašo tą pačią dieną, klasių auklėtojai kartą per mėnesį išspausdina iš elektroninio dieninio ataskaitas apie mokinio lankomumą ir pažangumą, su kuriomis mokinių tėvus supažindina pasirašytinai tėvų susirinkimų, individualių pokalbių ir atvirų durų popiečių metu.
32. Mokykla organizuoja mokytojų ir tėvų (globėjų) bendradarbiavimą, siekiant individualios kiekvieno mokinio mokymosi pažangos, puoselėjant jo sveikatą, socialumą ir brandą. Per mokslo metus organizuojami ne mažiau kaip trys tėvų (globėjų) susitikimai (visuotiniai, klasės susirinkimai, atvirų durų popietės) .

VI. MOKINIŲ, JŲ TĖVŲ (GLOBĖJŲ, RŪPINTOJŲ) PRAŠYMŲ DĖL PASIEKIMŲ ĮVERTINIMO NAGRINĖJIMO TVARKA

33. Mokiniai, tėvai (globėjai) kreipiasi su rašto darbu į dalyko mokytoją; jei nesusitariama, tada:
 - 33.1. mokiniai, tėvai (globėjai) kreipiasi į klasės vadovą ar direktorės pavaduotoją ugdymui su rašto darbu;
 - 33.2. rašto darbas perduodamas to dalyko metodinės grupės pirmininkui;
 - 33.3. metodinė grupė per 5 darbo dienas įvertina darbą pakartotinai ir pateikia galutinį įvertinimą direktorės pavaduotojai ugdymui (svarstymas protokoluojamas).
-